

OBSAH

PŘEHLED VELIČIN A JEJICH JEDNOTEK.....	7		
1 ZÁKLADY TERMOMECHANIKY	10		
1.1 Úvod do termomechaniky	10		
1.2 Teplota	10		
1.3 Tlak.....	11		
1.4 Teplo, tepelná energie, měrná tepelná kapacita	11		
1.5 Délková a objemová roztažnost látek způsobená působením tepla.....	13		
1.5.1 Délková roztažnost tuhých látek.....	13		
1.5.2 Objemová roztažnost tuhých látek	14		
1.5.3 Objemová roztažnost plynů	15		
1.6 Přeměna skupenství látek	15		
1.6.1 Skupenské teplo tání (tuhnutí).....	15		
1.6.2 Skupenské teplo výparné (kondenzační).....	15		
1.6.3 Skupenské teplo sublimační (desublimační)	16		
<i>Kontrolní otázky a úkoly</i>	<i>17</i>		
2 TERMODYNAMIKA PLYNŮ	18		
2.1 Ideální plyn	18		
2.2 Stavové veličiny	18		
2.3 Základní zákony ideálního plynu.....	18		
2.4 Rovnice stavu ideálního plynu.....	19		
2.5 Termodynamické stavové veličiny	22		
2.5.1 Vnitřní energie.....	22		
2.5.2 Entalpie.....	22		
2.5.3 Entropie.....	23		
2.6 První termodynamická věta	24		
2.6.1 Tlakový a entropický diagram	25		
Tlakový diagram	25		
Entropický $T - s$ diagram (tepelný diagram)	26		
2.7 Změny stavu plynů.....	26		
2.7.1 Vratné změny ideálního plynu.....	26		
Změna při stálém objemu – izochorická	26		
Změna při stálém tlaku – izobarická.....	27		
Změna při stálé teplotě – izotermická.....	28		
Změna bez sdílení tepla s okolím – adiabatická	30		
		Změna při stálé měrné tepelné kapacitě – polytropická.....	33
		<i>Kontrolní otázky</i>	<i>36</i>
	2.7.2	Nevratné změny stavu plynu.....	37
		Nevratná adiabatická expanze.....	37
		Nevratná adiabatická komprese	37
		Škrčení plynu.....	37
		<i>Kontrolní otázky</i>	<i>37</i>
	3	TERMODYNAMIKA PAR	38
	3.1	Výroba páry.....	38
		Vroucí (sytá) kapalina	39
		Sytá (suchá) pára.....	39
		Mokrá (vlhká) pára.....	39
		Přehřátá pára	40
	3.2	Diagramy páry	41
		Diagram $p - v$	41
		Diagram $T - s$	41
		Diagram $i - s$	41
	3.3	Změny stavu vodní páry	42
		Izobarická změna – $p = \text{konst.}$	42
		Izochorická změna – $v = \text{konst.}$	44
		Izotermická změna – $T = \text{konst.}$	45
		Adiabatická změna – $s = \text{konst.}$	45
		Škrčení páry.....	46
		<i>Kontrolní otázky</i>	<i>47</i>
	4	TEPELNÉ OBĚHY	48
	4.1	Základní pojmy, tepelná účinnost oběhu	48
	4.2	Druhá termodynamická věta.....	49
	4.3	Porovnávací oběhy.....	49
	4.3.1	Přímé oběhy.....	49
		Carnotův oběh	49
		Oběhy spalovacích motorů	50
		Oběh zážehového motoru – cyklus Ottův	50
		Dvoudobé motory	52
		Oběh rychloběžného vznětového motoru s přímým vstřikem paliva	53
		Rovnotlaký vznětový motor.....	54
		Přeplňované motory	55
		Tepelná bilance spalovacích motorů.....	55

Oběhy plynových turbín a proudového motoru.....	56	5.2.2	Výtok vzdušiny z nádoby	68	
Uzavřený oběh plynové turbíny	56		Hmotnostní průtok vzdušiny při výtoku tryskou z nádoby.....	69	
Otevřený cyklus proudového motoru s turbokompresorem.....	56		<i>Kontrolní otázky</i>	71	
Clausius – Rankinův oběh kondenzačních parních elektráren.....	57	6	SDÍLENÍ TEPLA, VÝMĚNÍKY	72	
Vliv teploty přehřáté páry na tepelnou účinnost oběhu při konstantních tlacích p_1 a p_2	58	6.1	Sdílení tepla sáláním.....	72	
Vliv tlaku přehřáté páry na účinnost oběhu při teplotě $T_1 = \text{konst.}$ a $p_2 = \text{konst.}$	58	6.2	Sdílení tepla vedením	73	
Vliv konečného tlaku po expanzi na tepelnou účinnost oběhu při stejných podmínkách přehřáté páry	58	6.2.1	Ustálený průtok tepla jednoduchou rovinnou stěnou	73	
Jaderná elektrárna	59	6.2.2	Ustálený průtok tepla složenou rovinnou stěnou	73	
4.3.2 Nepřímé oběhy	60	6.3	Sdílení tepla prouděním	74	
Carnotův cyklus	60	6.4	Prostup tepla stěnou se stálým rozdílem teplot proudu při ustáleném proudění	74	
Oběh pístového kompresoru	61	6.4.1	Prostup tepla jednoduchou rovinnou stěnou	74	
Výkon kompresoru	63	6.4.2	Prostup tepla složenou rovinnou stěnou	75	
Izotermický kompresor	63	6.5	Výpočet tepelných ztrát budov	75	
Adiabatický kompresor	63	6.6	Výměníky tepla.....	76	
Polytropický kompresor.....	63		<i>Kontrolní otázky</i>	79	
Chladicí oběh.....	63	7	VLHKÝ VZDUCH	80	
Tepelná bilance oběhu	64	7.1	Základní pojmy.....	80	
Tepelné čerpadlo	65	7.2	Absolutní a relativní vlhkost, měrná vlhkost, entalpie	80	
Topný faktor tepelného čerpadla	66		Měrná vlhkost x	82	
<i>Kontrolní otázky</i>	66		Souvislost měrné vlhkosti a parciálních tlaků.....	82	
5	TERMODYNAMIKA		Entalpie vlhkého vzduchu	82	
	PROUDÍCÍCH VZDUŠIN		7.3	Mollierův $i - x$ diagram vlhkého vzduchu.....	82
5.1	Zákon o zachování hmoty, rovnice kontinuity.....		7.4	Ohřívání a ochlazování vlhkého vzduchu.....	82
5.2	Zákon o zachování energie, Bernoulliova rovnice pro ideální plyn		7.5.	Mísení vlhkého vzduchu.....	83
5.2.1	Adiabatické proudění ideálního plynu.....			<i>Kontrolní otázky</i>	83
	Ohřev vzdušiny při obtékání		POUŽITÁ LITERATURA	89	
	Změna hustoty vzdušiny při pomalém proudění				